

Regnskap 1. kvartal 2016

2. mai 2016

Finn Haugan, konsernsjef
Kjell Fordal, finansdirektør

SpareBank 1 SMN, regionens viktigste finansinstitusjon

Oversikt

- 200 000 privatkunder og 14 000 bedrifter i Trøndelag og i Møre og Romsdal. Markedsleder i regionen
- Norges nest største sparebank med 168 milliarder i forvaltningskapital *)
- Sterk posisjon med fysisk og digital tilstedeværelse
- Finanskonsern med komplett produktspekter
- Medeier SpareBank 1 alliansen

Historie

- Etablert i 1823
- Regionbank for Midt Norge siden 1985
- Børsnotert siden 1994
- SpareBank 1 alliansen fra 1996
- I Romsdal fra 2005 etter oppkjøp av Romsdals Fellesbank AS
- På Sunnmøre fra 2009 etter oppkjøp av BN Bank
- Førsteklasses resultat- og avkastningshistorikk

*) Inklusive lån solgt til SpareBank 1 Bolig og -Næringskreditt

Sterk underliggende drift, men økte gruppevise nedskrivninger

Kjernevirksomheten er god. Økte driftsinntekter og lavere kostnader

Banken vokser både på lån, innskudd, forsikring, sparing, eiendomsmegling og regnskap

Sterk soliditet. Banken vil nå sine kapitalmål.

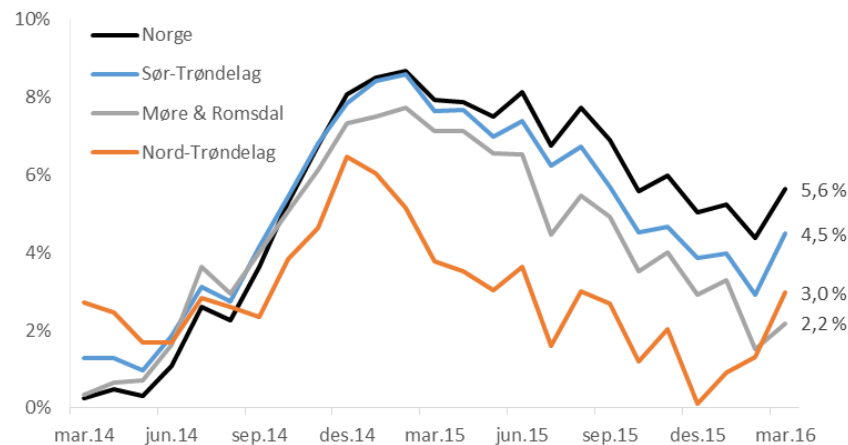
Banken effektiviseres og antall årsverk reduseres

Banken har lave individuelle tap. Økte gruppevise nedskrivninger knyttet til oljerelatert virksomhet

Styret forventer samlede individuelle og gruppevise nedskrivninger for hele 2016 på 450 - 500 millioner kroner på bakgrunn av en fortsatt krevende markedssituasjon for olje og offshore

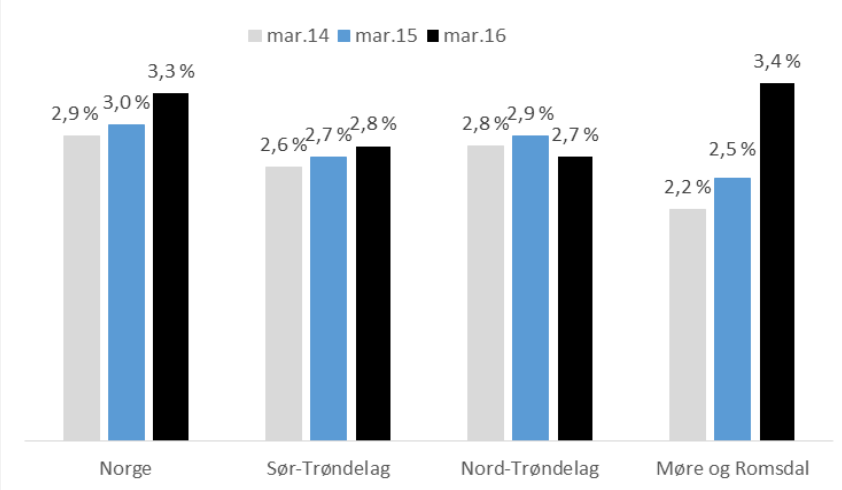
Midt-Norge : Boligprisvekst under landssnittet. Økende ledighet i Møre og Romsdal

Tolv månedersvekst i boligpriser

Kilder: Eiendom Norge, FINN og Eiendomsverdi AS

Helt ledige i prosent av arbeidsstyrken

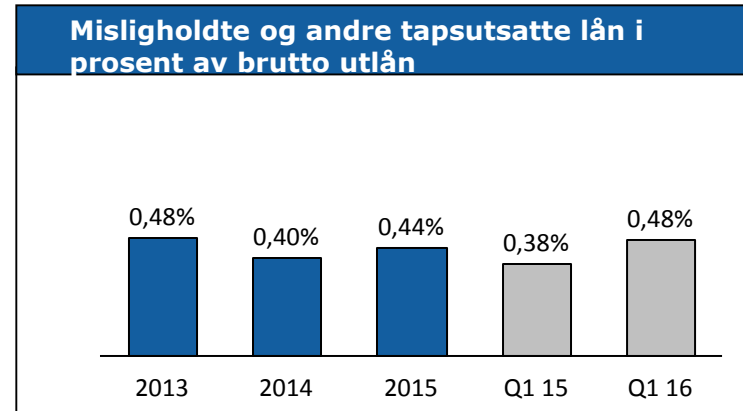
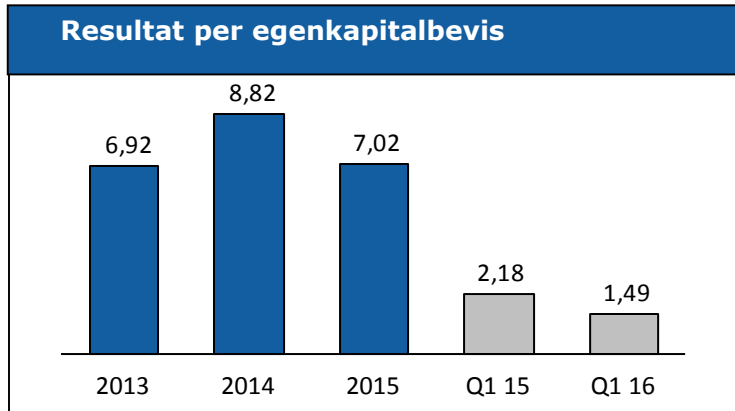
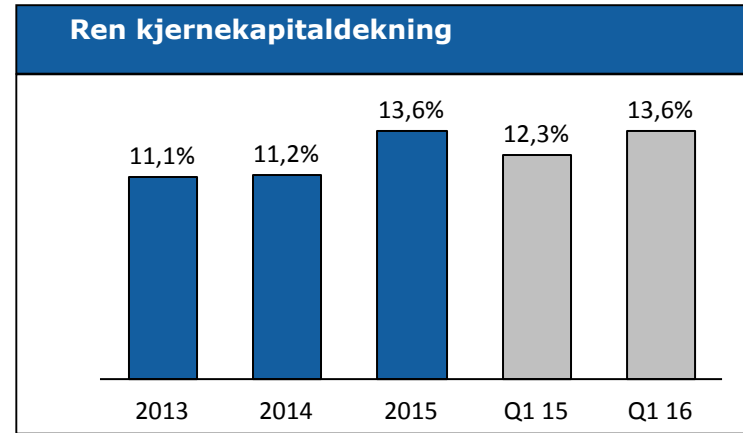
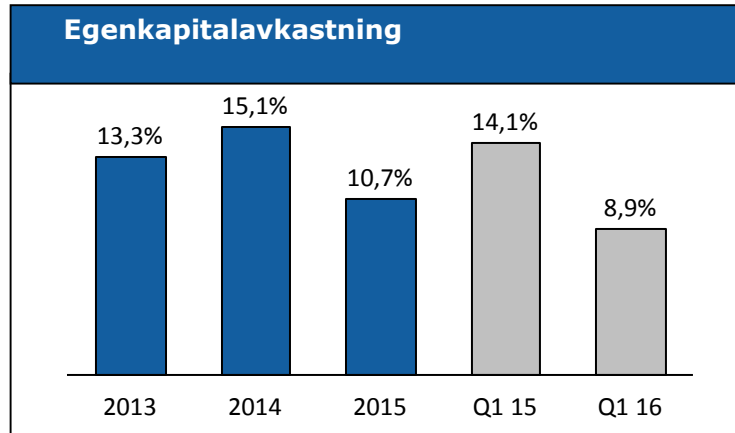

Kilde: NAV

Status i næringslivet i bankens markedsområde

Område	Status	Utsikt	Kommentar	Konsekvenser / tiltak
Makro			<ul style="list-style-type: none"> Svakere norsk vekst pga reduserte oljeinvesteringer og lavere oljepris – økende pessimisme blant bedriftene Lavere norske og internasjonale renter Kronesvekkelsen er reversert – 2-3% styrkelse etter årsskiftet 	<ul style="list-style-type: none"> Svake utsikter tilsier fortsatt beredskap Vekstutsiktene ytterligere svekket for norsk økonomi og vi endrer til negative utsikter
Bygg & Anlegg			<ul style="list-style-type: none"> Fortsatt bra nivå på ordreres. for bygg – anleggsres. redusert i 4kv for Midt-Norge Makroøk. utsikter tilsier mindre byggeakt., men fortsatt god fart i nyboligsalget og igangsettingen av boliger øker. Igangsetting av næringsbygg redusert i vår region i 2015 Fortsatt høyt konkursnivå 	<ul style="list-style-type: none"> Makro tilsier negative utsikter fremover, men ingen nyheter som tilsier endring fra gult til rødt Bør fortsatt være aktsom i oppfølging av egne kunder og akquisisjon av nye
Nærings- eiendom			<ul style="list-style-type: none"> Stavanger størst red. i leiepriser i 2015, men også tiltakende nedgang i Trondheim i løpet av høsten, spesielt for bygg med «god standard» i randsonen. Akershus Eiendom og EM1 anslår «prime yield» til 5,5% i Trondheim (normal 6,5-7%) Ledighet i Tr.heim økte også i 4Q15 og er pr. jan.16 på 9,3 %. Også stor økning i Ålesund Svakere makroøkonomiske utsikter, red. vekst i oljeinv. og fall i oljepris negativt. 	<ul style="list-style-type: none"> Som følge av utfordringene i norsk økonomi, opprettholdes gult flagg Utviklingen følges tettere opp, og vi bør vise aktsomhet i oppfølging av egne kunder og akquisisjon av nye
Vare- handel			<ul style="list-style-type: none"> Moderat konsumvekst i husholdningene holder nominell vekst i varehandelen oppe Fortsatt avtagende vekst i volum bekymrer. Nett- og sportsbutikkene er vekstvinnere, mens tekstiler og gull/sølv har negativ vekst. Kjøpesentrene vokser mer enn varehandelen generelt, mye pga. økt areal. 	<ul style="list-style-type: none"> Gult flagg opprettholdes Svake utsikter tilsier fortsatt beredskap og aktsomhet i oppfølging av egne kunder og akquisisjon av nye.
Offshore Service Fartøy			<ul style="list-style-type: none"> Svært lav oljepris pga økt tilbud av olje og svekket etterspørsel – 30-40 usd/fat Fortsatt svakt spotmarked for supply – noe over 100 fartøyer i opplag i Nordsjøen Flere selskaper i forhandlinger om restrukturering av gjeld Rødt flagg opprettholdes – ingen snarlig lysning i sikte 	<ul style="list-style-type: none"> Forventing om høyere oljepris og økt oljeaktivitet på noe lengre sikt Spesielt usikkert PSV marked
Maritim industri			<ul style="list-style-type: none"> Tynn ordrebok for 2016/2017 (store fartøyer). OSV kontraheringer stort sett stoppet opp, men god aktivitet innenfor havbruk Svak verfts lønnsomhet i 2015 – ekstra svakt for de store offshore verftene Stor nedbemanningsaktivitet hos aktørene som leverer til olje-/gass Gult flagg beholdes pga god aktivitet innenfor fiskeri/havbruk – rødt for olje/gass 	<ul style="list-style-type: none"> Utfordrende marked for olje/gass leveranser Enkelte verft tvinges over i nye segmenter/ny design for å opprettholde aktiviteten – høyere prosjektrisiko De sterkeste aktørene er fortsatt attraktive
Havbruk			<ul style="list-style-type: none"> Rekordhøye priser (70% høyere i uke 9 vs. i fjor). Korreksjon forventes. Lønnsomheten påvirkes negativt av økte kostnader til lusebekjempelse, men de børsnoterte selskapene hadde noe bedret lønnsomhet i Q4. Store problemer i Chile som følge av algeoppblomstring 	<ul style="list-style-type: none"> Forventning om god lønnsomhet framover Løsning av helse- og miljøutfordring er viktigste satsingsområde for næringen i årene fremover.
Fiskeri			<ul style="list-style-type: none"> God ressursituasjon for hvitfisk og fortsatt sterke priser for torsk, hyse og sei. God ressursituasjon for makrell og kolmule. Oppgang for silde. Positiv prisutvikling for alle pelagiske fiskearter så langt i 2016. 	<ul style="list-style-type: none"> Grønt opprettholdes med stabilt gode utsikter

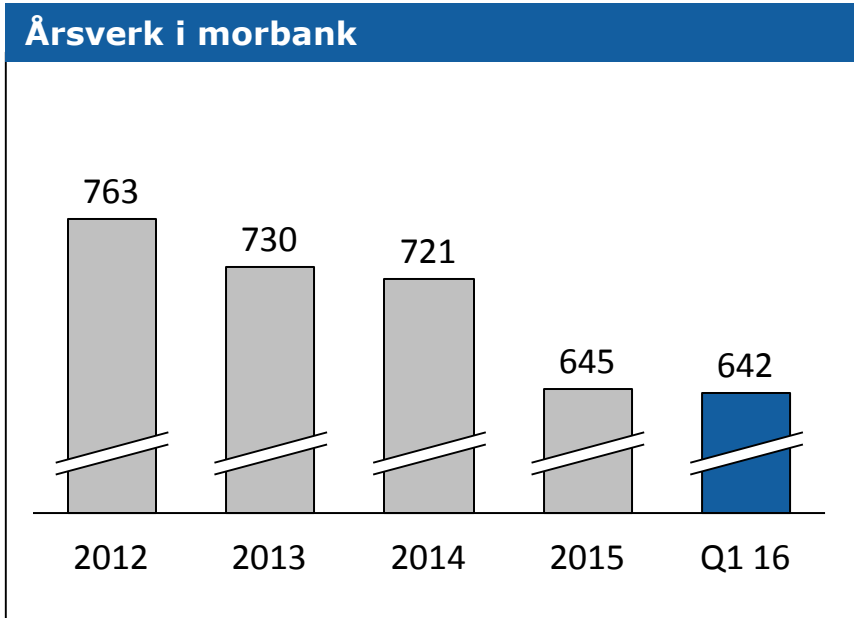
Sterk soliditet, god inntjening og lav risiko

1. kvartal 2016

Færre årsverk avgjørende for å nå kostnads målet

Betydelig ressursuttak i 2015

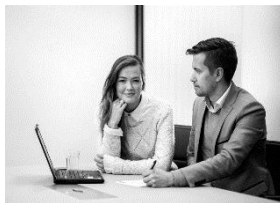

- Antall årsverk i morbanken er redusert med 79 i løpet av siste 15 måneder, primært ved naturlig avgang
- Innen utgangen av 2016 er det målsatt en ytterligere nedgang på om lag 45 årsverk

Organisasjonen arbeider godt med å utvikle morgendagens bank

Ny distribusjonsmodell

- SMN arbeider med ny distribusjonsmodell
- Endret kundeadferd gir nye muligheter
- Banken skal øke salgskraften ytterligere

Teknologisk utvikling gir nye muligheter

- Nye nettsider skal skape bedre samspill mellom kanalene
- Vi videreutvikler nettbanken og mobilbanken
- Vi investerer i verktøy for å øke dialogen med kundene

Effektivisering av produksjon

- Kontinuerlig forbedring som verktøy
- Effektivisere prosesser og produkter
- Samle produksjon der dette vurderes som rasjonelt

Økt fokus på kundedialog

- Vi har fortsatt et potensial for å øke den tiden vi benytter til kundedialog
- Gjennom frigjort tid og nye verktøy skal vi øke dialogen og tiden vi bruker med kundene våre

Datterselskapene er dominerende innen sine markeder og bidrar til en diversifisert og robust verdiskaping

SpareBank 1 Finans

- Solid markedsposisjon
- Leasing 2,1 mrd, billån 2,2 mrd
- Resultat før skatt på 23,4 mill (21,3 mill)
- Sparebanken Sogn og Fjordane inn som eier og distributør fra 2016

Nr 1 posisjon i markedsområdet

64,6% eierandel

EiendomsMegler 1

- 40% markedsandel, sterk synergi med banken
- Resultat før skatt på 10,0 mill (7,8 mill)

Nr 1 posisjon i markedsområdet

87% eierandel

SpareBank 1 Regnskapshuset

- Stabilt høy omsetningsvekst
- Resultat før skatt på 4,3 mill (7,9 mill)
- Langsiktig strategi med konsolidering av bransjen og bygge synergi med banken
- Digitaliserer distribusjonsmodellen

Nr 1 posisjon i markedsområdet

100% eierandel

SpareBank 1 Markets

- Resultat før skatt 3,2 mill
- Komplette spekter av kapitalmarkeds-tjenester i samarbeid med eierbankene
- SpareBank 1 Markets datterselskap av SMN fra Q2-2015

Nr 1 posisjon i markedsområdet

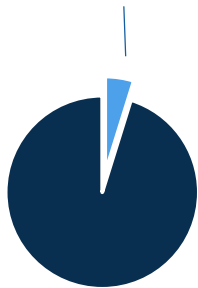
73,7% eierandel

Offshoresegmentet i SpareBank1 SMN per 31. mars 2016

Prosent av brutto EAD

Olje og Offshore 4,6%

Offshore 6,7 mrd. - totalt
144,9 mrd.
inkl. bolig og næringskreditt

Antall fartøy finansiert*

67

*) Eksklusiv lektere og taubåter

Eksponering

- 50% mot PSV, AHTS, seismikk
- 50% mot lektere, taubåter, konstruksjon, standby og annet

Offshoresegmentet i SpareBank 1 SMN – ytterligere detaljering

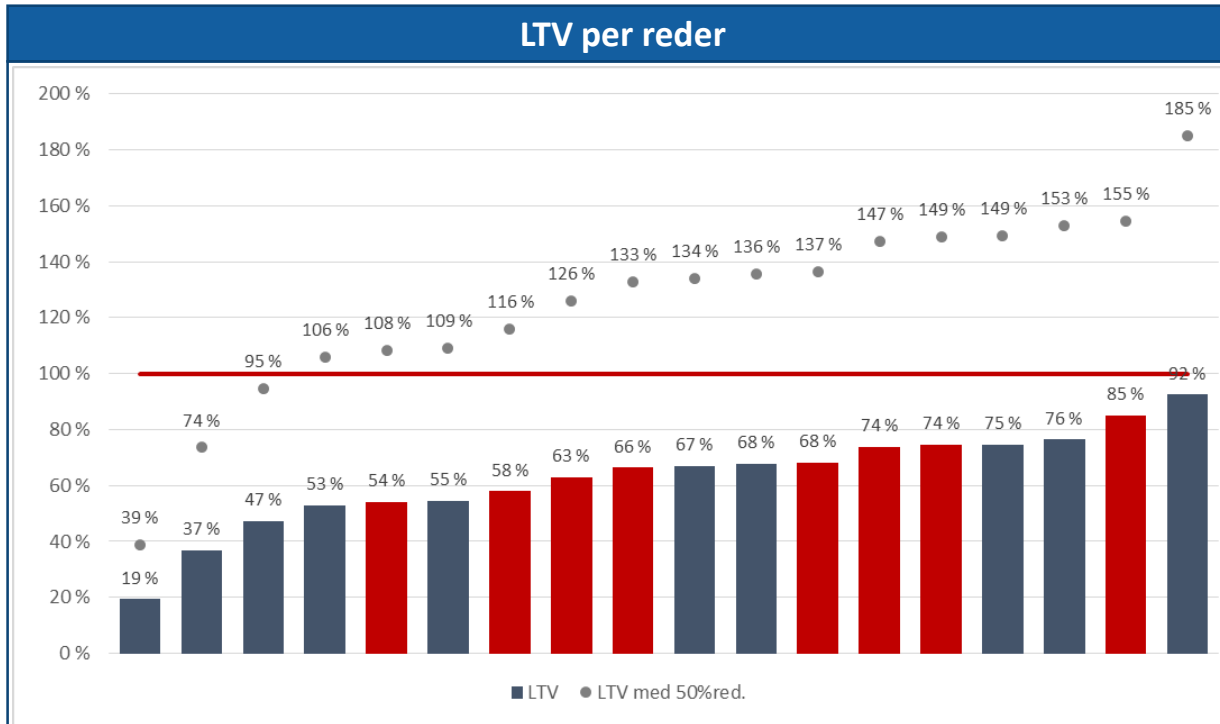
1. Eksponering mot fartøyssegmentet offshore – kapitalkrevende virksomhet
2. Verft – både offshore, fiskeri, brønnbåt og RoRo
3. Lav eksponering mot øvrig leverandørindustri – i hovedsak utstyrsleverandører og ingeniørvirksomhet. Lite kapitalkrevende virksomhet og i stor grad prosjektfinansiering mot definerte prosjekter som gjør at bankens risiko er lav.
4. Svært lav direkte og indirekte finansiering av næringseiendom/bolig relatert til offshorevirksomhet. SpareBank 1 SMN har relativt liten markedsandel innenfor SMB- og privatsegmentet på Sunnmøre hvor innslaget av petroleumsrelaterte arbeidsplasser er langt større enn i Nord- og Sør Trøndelag.

Bankens eksponering innenfor oljerelatert virksomhet er dermed i all hovedsak knyttet til offshore servicefartøy

LTV per skipsreder basert på fartøyverdier pr. 31.12.15

Kun fartøy finansiert helt eller delvis av SMN

■ Relatert til de 8 største OSV engasjementene

Konklusjon

- SpareBank 1 SMN har en meget godt diversifisert næringslivsportefølje. 4,6 % av bankens totale utlåns eksponering er mot petroleumsrelaterte aktiviteter. Primært er dette finansiering av OSV fartøy.
- Kvaliteten på porteføljen er jevnt over god – dog er risikoen i OSV-segmentet høy
- SpareBank1 SMN har avsatt 431 mill kroner i gruppevis nedskrivninger knyttet til næringslivslån, hvorav 249 mill er petroleumsrelatert virksomhet. Likeledes er samlede individuelle nedskrivninger på næringslivslån på 163 mill, hvorav 49 mill er petroleumsrelatert
- Bankens eksponering er fordelt på atten rederier hvor situasjonen er utfordrende for fem av disse og økning i gruppevis tapsnedskrivninger er i hovedsak knyttet til de fem
- Banken har god kompetanse på utlån til oilservice og håndtering av kriseengasjement. Ca 10 ansatte arbeider på heltid med disse engasjementene. Området har betydelig ledelsesfokus i banken
- SpareBank 1 SMN har stor evne til å tåle en ytterligere nedgang i oilservice markedet. Dette vurdert ut fra bankens pantesikkerhet, bankens høye gruppevis tapsavsetninger samt historikk som viser konservativ tapsvurderingspraksis.
- SpareBank 1 SMN har meget god inntjening og kjernekapitaldekning og dermed meget god evne til å tåle tap.

SpareBank 1 SMN skal være blant de best presterende bankene

Kundeorientert	Best på kundeopplevelser Fortsatt styrke markedsposisjon
Lønnsom	Egenkapitalavkastning blant de best presterende norske banker, 12 % årlig
Solid	14,5 % ren kjernekapitaldekning innen 31. desember 2016
Effektiv	Nominelle kostnader i morbanken uendret fra 2014 – 2016 (eks omstillingskostnader)
Utbytte	Utdelingsgrad på 25% til 35% i perioden mot 2016, deretter normalisering

Finansielle resultater 1. kvartal 2016

Kjell Fordal, finansdirektør

Regnskap 1. kvartal 2016

Overskudd 311 mill kroner (441 mill)

Egenkapitalavkastning 8,9 % (14,1 %)

Resultat kjernevirksomhet 211 mill kroner (279 mill). Økte gruppevise nedskrivninger på 150 mill i 1. kvartal 2016

Kostnadsreduksjon morbank 1,0 % (vekst 0,7 %)

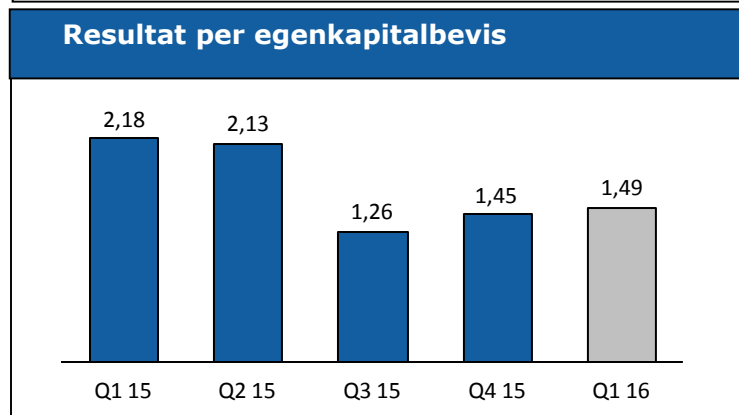
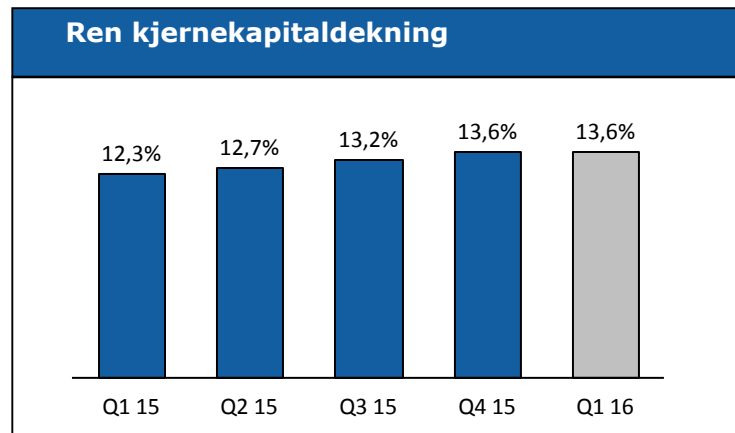
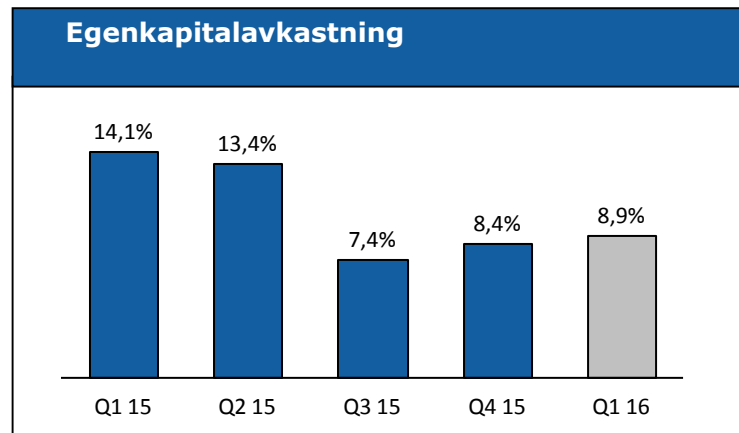
Ren kjernekapitaldekning 13,6 % (12,3 %)

Utlånsvekst PM 9,5 % (8,0 %) og NL nedgang i utlån på 1,2 % (vekst 13,2 %), innskuddsvekst 5,4 % (10,9 %) siste 12 måneder

Bokført verdi per egenkapitalbevis 67,37 (61,95) kroner, resultat per egenkapitalbevis 1,49 kroner (2,18)

Nøkkeltall, kvartalsvis utvikling

1. kvartal 2016

Resultatutvikling

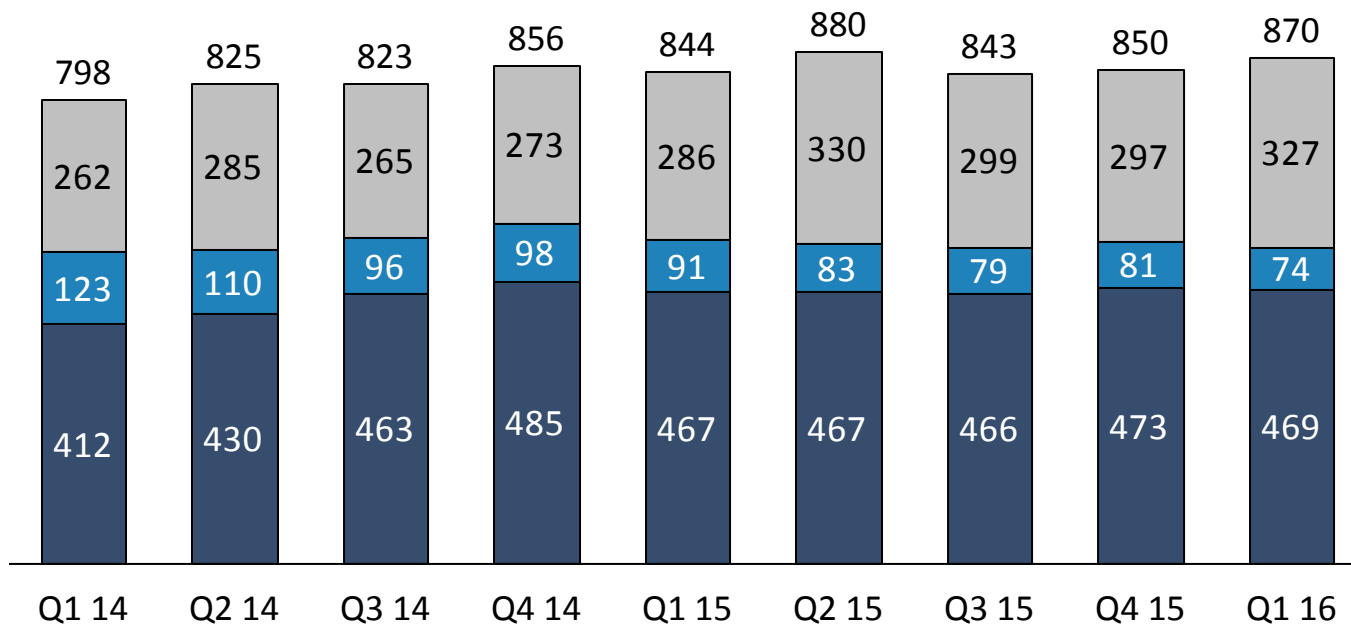
Resultat per kvartal

NOK mill	Q1 16	Q4 15	Q3 15	Q2 15	Q1 15
Rentenetto	469	473	466	467	467
Provisjonsinntekter	401	378	378	413	377
Sum driftsinntekter	870	850	843	880	844
Driftskostnader	489	515	466	496	454
Resultat bankdrift før tap	381	335	377	384	391
Tap på utlån	170	56	56	35	22
Resultat bankdrift etter tap	211	279	321	349	369
Tilknyttede selskaper	118	121	78	120	128
Avkastning finansielle inv.	53	-12	-91	45	69
Resultat før skatt	383	387	309	513	566
Skatt	72	100	61	83	126
Overskudd	311	287	248	430	441
Egenkapitalavkastning	8,9 %	8,4 %	7,4 %	13,4 %	14,1 %

Økte driftsinntekter i første kvartal

- Provisjonsinntekter
- Provisjonsinntekter Bolig-/Næringskreditt
- Rentenetto

Driftsinntekter per kvartal siste 2 år

Endring rentenetto

Endring Q1 2015 – Q1 2016	
Netto renteinntekter Q1 2015	467
Netto renteinntekter Q1 2016	469
Endring	2
Fremkommer slik:	
Utlånsgebyrer	1
Utlånsvolum	20
Innskuddsvolum	-3
Utlånsmargin	-88
Innskuddsmargin	68
Forrentning egenkapital	-1
Finansiering og likviditetsbeholdning	-1
SMN Finans	6
Endring	2

Store bruttobevegelser

- Økt volum på utlån og bedre innskuddsmarginer bidrar til styrking av rentenettoen
- Reduserte marginer på utlån svekker rentenettoen

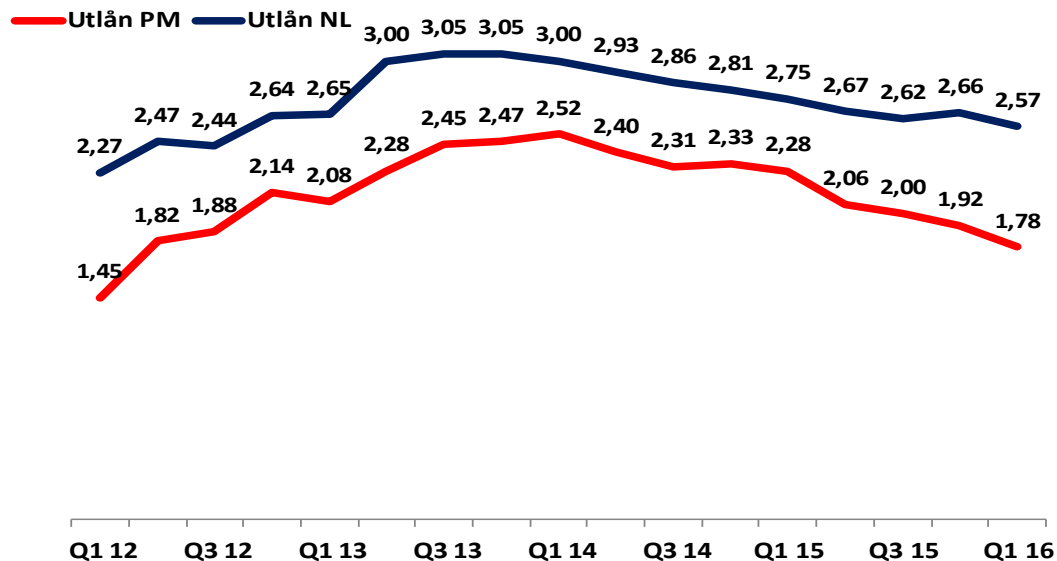
Provisjonsinntekter fra boligkreditt er også redusert i perioden som følge av lavere marginer

Utlånsmarginer

Marginer presset med vedvarende lavt rentenivå

Marginer utlån PM og BM fra Q1 2012 per kvartal

Prosent

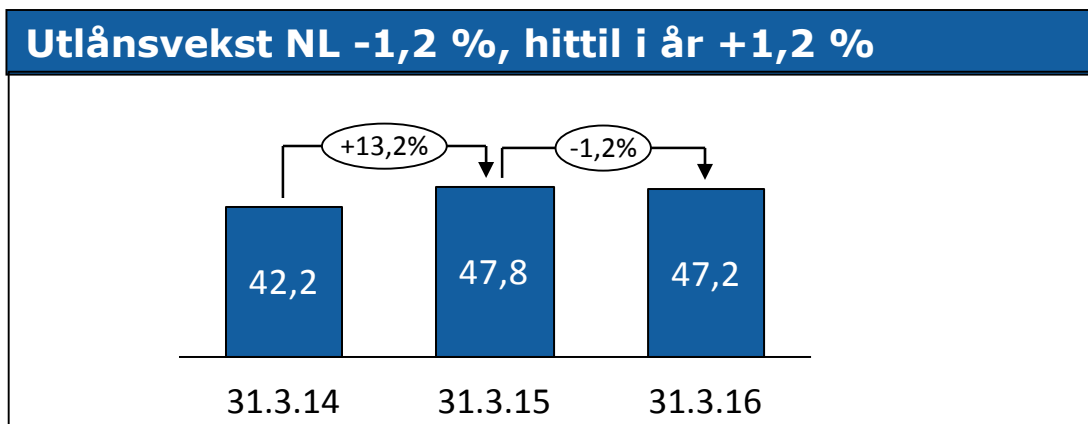
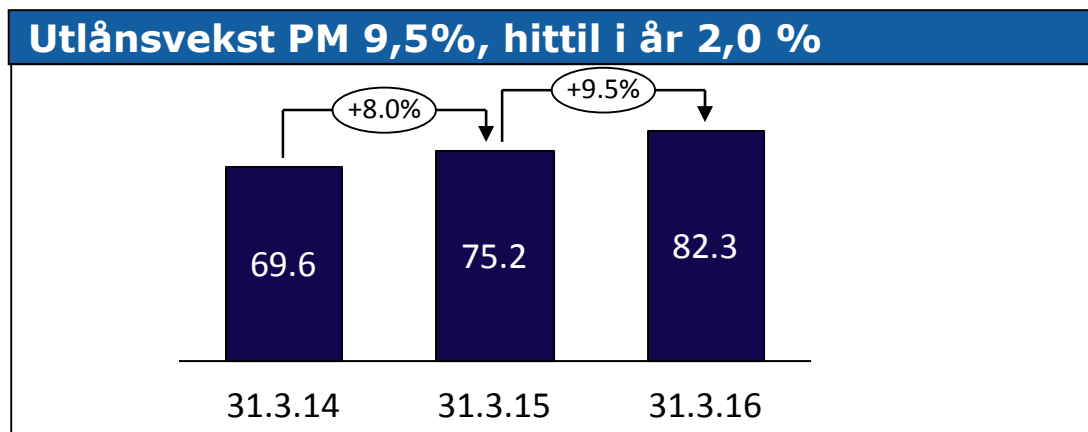

Kommentar

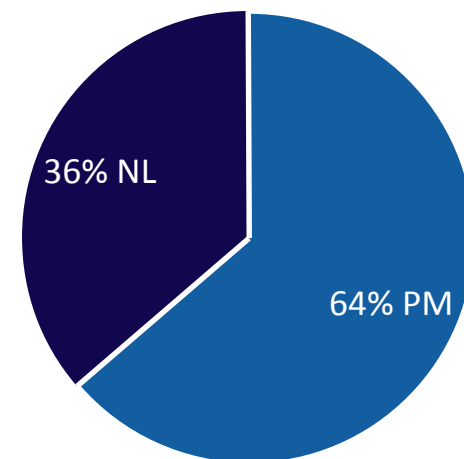
- Hard priskonkurransen på utlån
- Fem renteendringer på de beste boliglånene er gjennomført fra juni i 2014, ny renteendring med virkning fra juni 2016, effekt inntil 15 bps
- Det gjennomføres tiltak for å øke marginene på lån til næringslivet

Definisjon: Snitt kunderente minus NIBOR 3 mnd glidende gjennomsnitt

Utlånsvekst 5,4 % siste 12 måneder

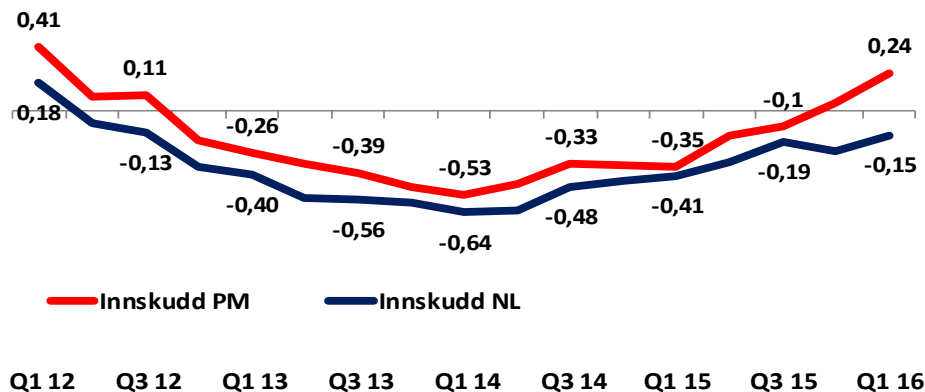
Utlånsfordeling

Innskuddsmarginer

Marginer innskudd PM og BM fra Q1 2012 per kvartal

Prosent

Kommentar

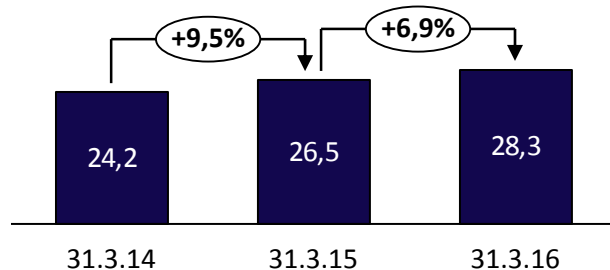
- Økte marginer som følge av reprising
- Innskuddsrentene tilpasses fortløpende

Definisjon: Snitt kunderente minus 3 mnd glidende gjennomsnitt av 3 mnd NIBOR

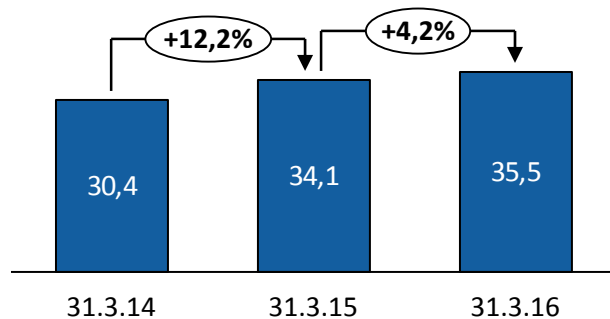
Innskuddsvekst 5,4 % i Q1 2016

God vekst i innskudd fra både privat- og næringslivskunder

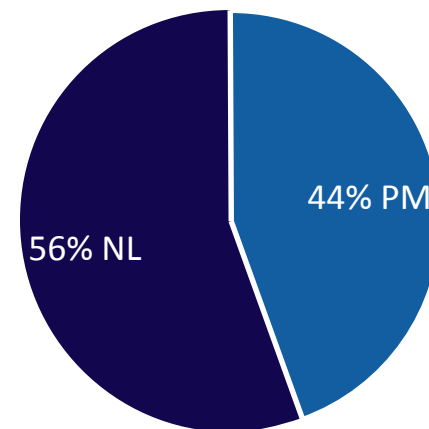
Innskuddsvekst PM 6,9%

Innskuddsvekst NL 4,2 %

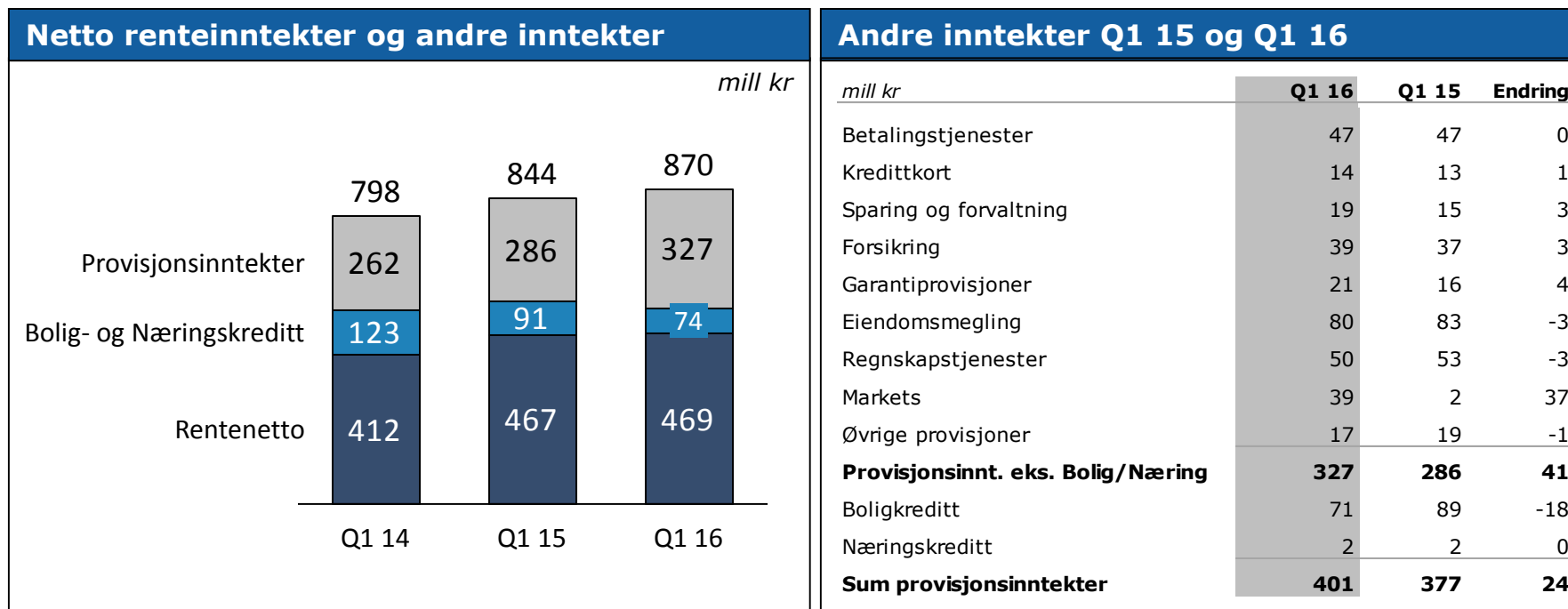

Innskuddsfordeling

Robust inntektsplattform og økte provisjonsinntekter

- Robust inntektsplattform
- Bred og diversifisert produktportefølje både i morbank, datterselskaper og produktselskaper
- Økte marketsinntekter er følge av konsolidering av SpareBank 1 Markets som datterselskap fra Q2 15

Avkastning finansielle investeringer

Per kvartal					
<i>NOK mill.</i>					
	Q1 16	Q4 15	Q3 15	Q2 15	Q1 15
Kursgevinst og utbytte aksjer	3	-17	9	61	10
Obligasjoner og derivater	25	-16	-116	32	11
Endret verdsettelsesmodell fastrentelån				-64	
Valuta og renteforretninger	26	20	18	16	48
Netto avk. finansielle investeringer	54	-13	-90	44	69

Datterselskaper

Resultat før skatt per kvartal					
NOK mill	Q1 16	Q4 15	Q3 15	Q2 15	Q1 15
EiendomsMegler 1 Midt-Norge (eierandel 87 %)	10,0	7,5	10,3	21,3	7,8
SpareBank 1 Regnskapshuset SMN	4,3	8,8	5,7	12,4	7,9
SpareBank 1 Finans Midt-Norge (eierandel 64,6 %)	23,4	19,5	20,1	22,2	21,3
Allegro Kapitalforvaltning (eierandel 90 %)	0,6	-0,7	0,7	1,0	0,3
SpareBank 1 SMN Invest	9,9	5,6	20,0	12,1	0,9
Sparebank 1 Markets (eierandel 73,7 %)	3,2	-21,4	-52,6	-10,1	

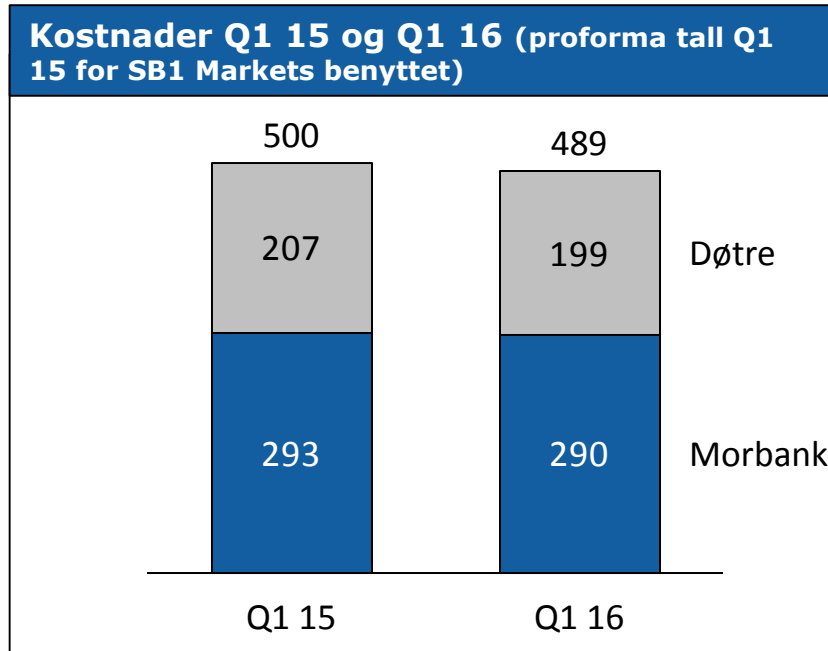
SpareBank 1 Markets ble datterselskap av SpareBank 1 SMN fra og med 2. kvartal 2015

Tilknyttede selskaper

Resultat etter skatt per kvartal

NOK mill	Q1 16	Q4 15	Q3 15	Q2 15	Q1 15
SpareBank 1 Gruppen (eierandel 19,5 %)	61,0	68,0	55,8	68,2	59,4
SpareBank 1 Boligkreditt (eierandel 19,0 %)	23,7	15,1	14,5	9,1	41,0
SpareBank 1 Næringskreditt (eierandel 33,7 %)	8,0	8,0	6,6	7,3	8,1
BN Bank (eierandel 33 %)	19,8	10,6	-4,1	16,5	18,3
SpareBank 1 Kredittkort (eierandel 18,4 %)	6,2	5,3	5,6	5,8	3,8
SpareBank 1 Mobilbetaling (eierandel 19,7 %)	-5,9				

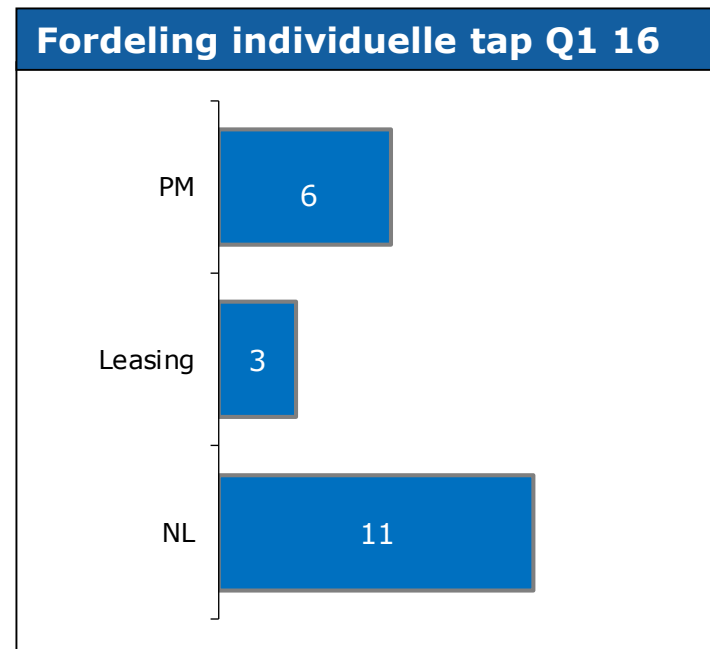
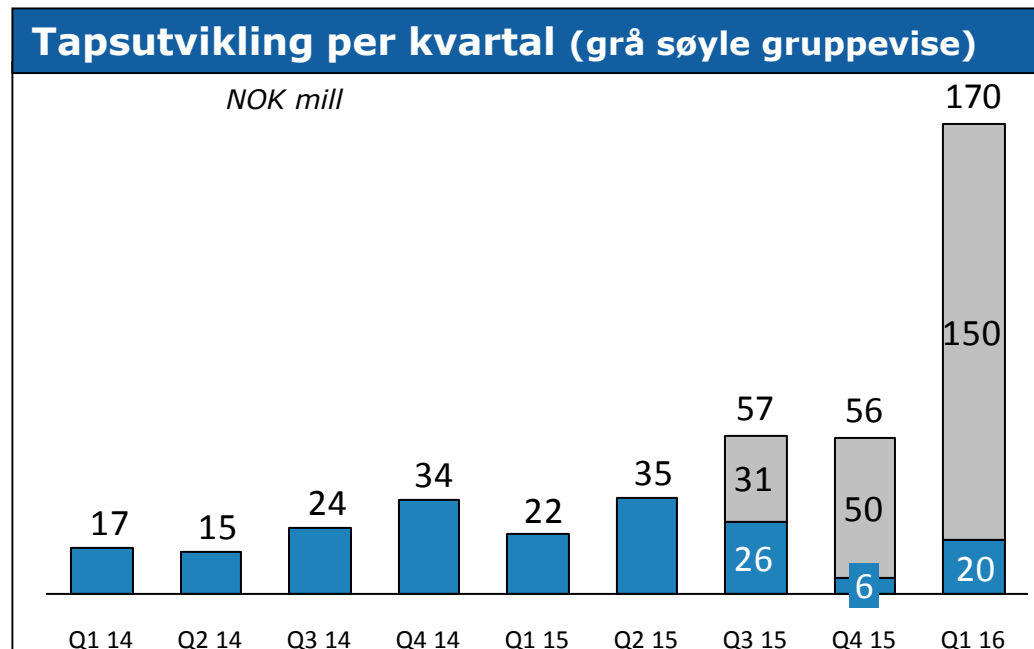
Kostnadene i morbank redusert med 1 prosent

Kostnadene både i morbank og konsernet redusert siste 12 måneder

- Reduserte kostnader i banken er resultat av gjennomføring av kostnadsprogram
- Samtidig er samlede kostnader i datterselskapene redusert sammenlignet med 1. kvartal 2015
- Kostnadene i konsernet er redusert med 2 prosent

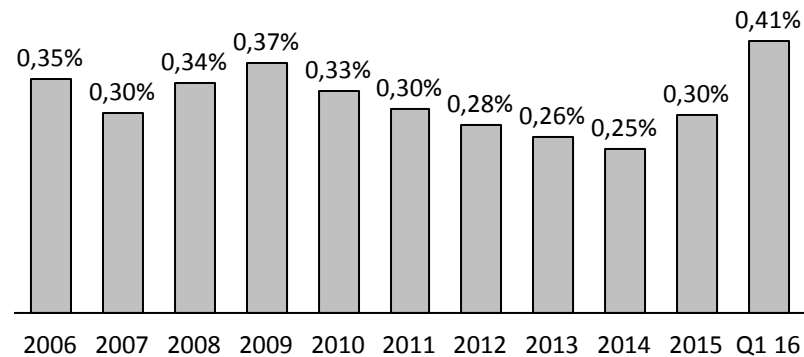
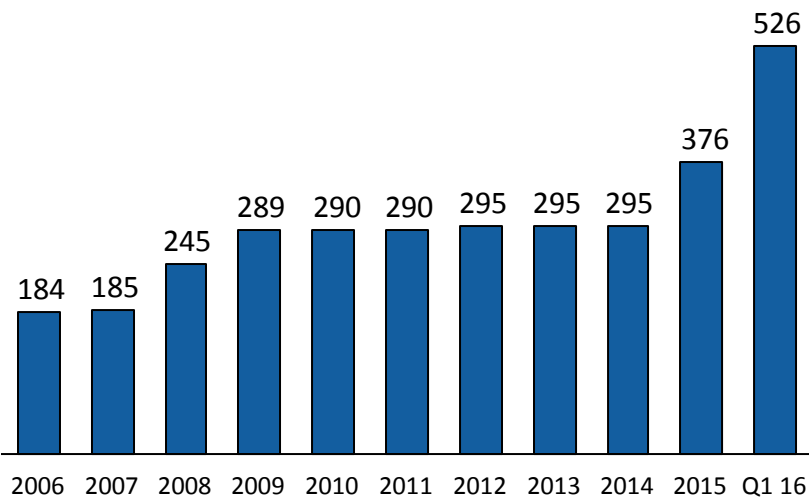
Lave individuelle utlånstap i første kvartal 2016 : 20 mill. Gruppevise nedskrivninger økt med 150 mill. i første kvartal

- Tap på utlån inklusive gruppevise utgjorde 0,53 % (0,08 %) av brutto utlån i første kvartal 2016

Gruppevise tapsnedskrivninger

Siste 10 år, i mill kr og i prosent av brutto utlån

Gruppevise nedskrivninger Næringsliv (morbank)

Kommentar

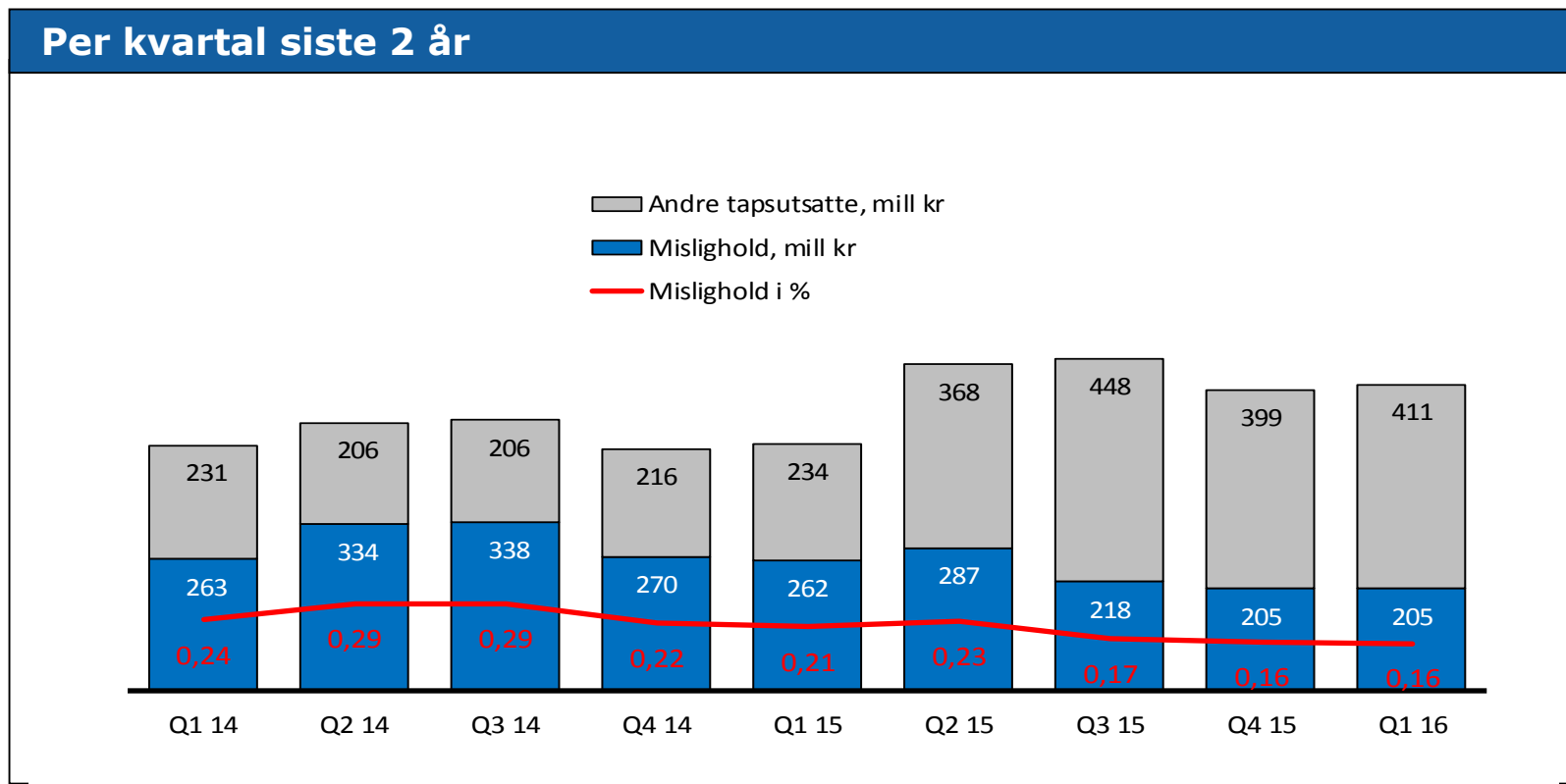
- Gruppevise nedskrivninger knyttet til offshore er estimert med utgangspunkt i stressede PD-er og kraftige verdifall på båtene, basert på verdifallsmatriser
- Dersom banken vurderer at det foreligger sannsynlighetsovervekt for at kunden vil gå i mislighold vil det blir foretatt individuelle nedskrivninger. Disse eksponeringene vil i så fall fjernes fra porteføljen som er omfattet av gruppevise nedskrivninger

Fordeling på bransje

Offshore	249
Næringseiendom	71
Tjenesteyting	33
Bygg og Anlegg	22
Varehandel og hotell	15
Primærnæringer	11
Øvrige	17
Sum gruppevise nedskrivninger NL	418

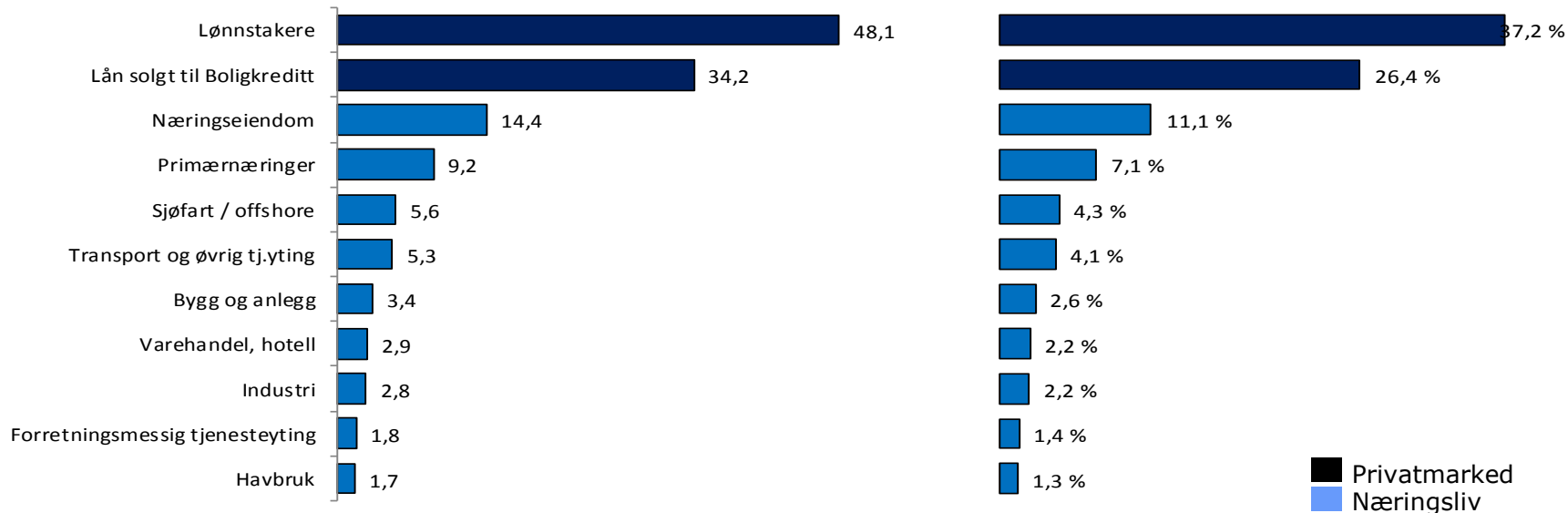

Meget lavt nivå på mislighold og problemlån

Høy andel boliglån og veldiversifisert SMB portefølje

I mrd. kroner og i % av total

- Høy andel massemarked og primærnæring er risikodempende
- Konsernet har en veldiversifisert næringslivsportefølje

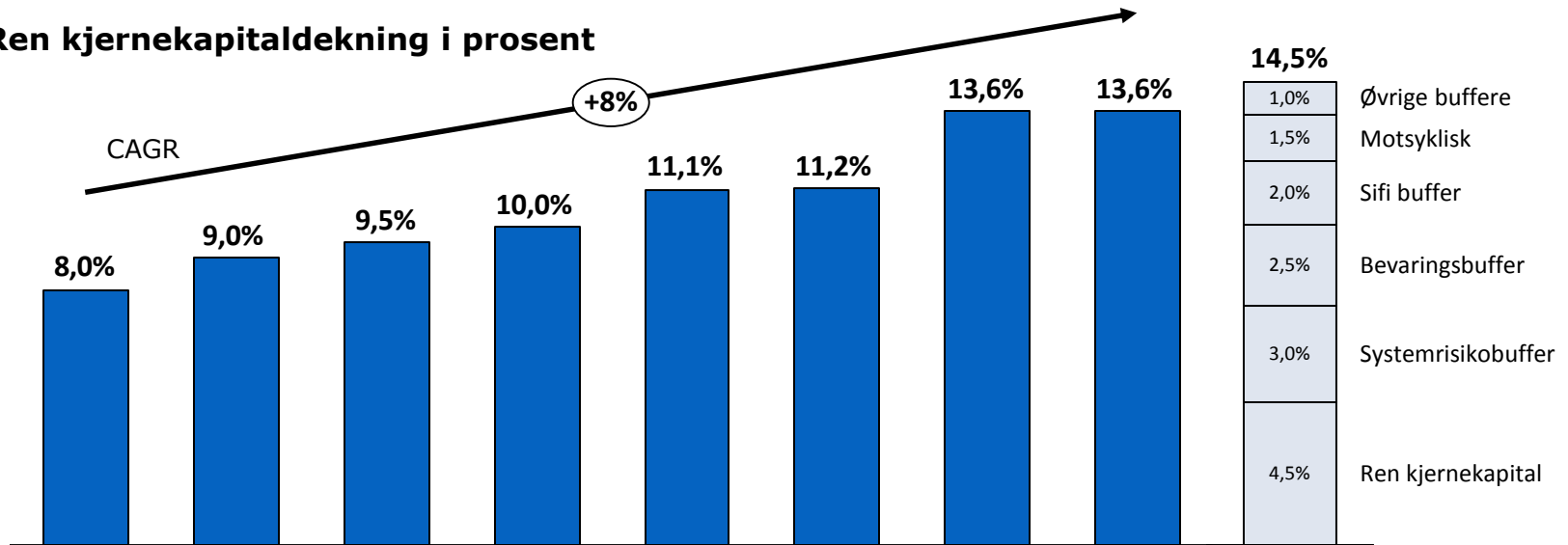
Balanse

Siste 3 år

	31.3.16	31.3.15	31.3.14
Likvider	19,5	16,5	20,0
Netto utlån	94,6	91,9	79,1
Aksjer	1,6	0,7	1,1
Investering i tilknyttede selskaper og HFS	6,0	5,2	4,8
Goodwill	0,5	0,5	0,5
Øvrige aktiva	12,1	8,9	6,0
Eiendeler	134,3	123,7	111,6
Pengemarkedsfinansiering	44,4	39,6	36,0
Innskudd fra kunder	63,9	60,6	54,6
Øvrig gjeld	8,5	7,6	6,3
Ansvarlig lånekapital	3,5	3,4	3,3
Egenkapital	14,1	12,5	11,4
Gjeld og egenkapital	134,3	123,7	111,6
I tillegg utlån solgt til Boligkreditt og Næringskreditt	34,2	30,6	32,2

Utvikling i ren kjernekapital, kapital og egenkapitalavkastning i perioden fra 2009 til Q1 2016

Ren kjernekapitaldekning i prosent

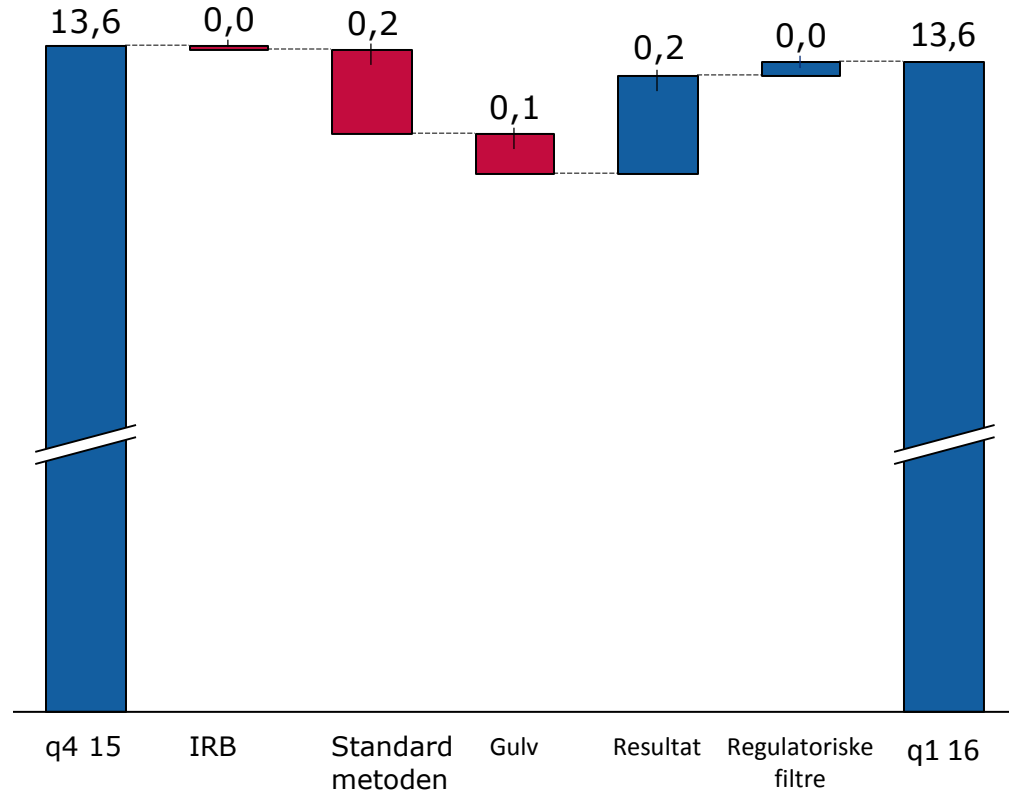

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Q1 16	Mål 31.12.2016
Ren kjernekapital	4.938	6.177	6.687	8.254	9.374	10.679	12.192	12.440	
EK-Avkastning	16,2 %	14,6 %	12,8 %	11,7 %	13,3 %	15,1 %	10,7 %	8,9 %	
RWA	64.400	66.688	75.337	82.450	84.591	95.322	89.465	91.286	

Ren kjernekapitaldekning uendret fra 31. desember 2015

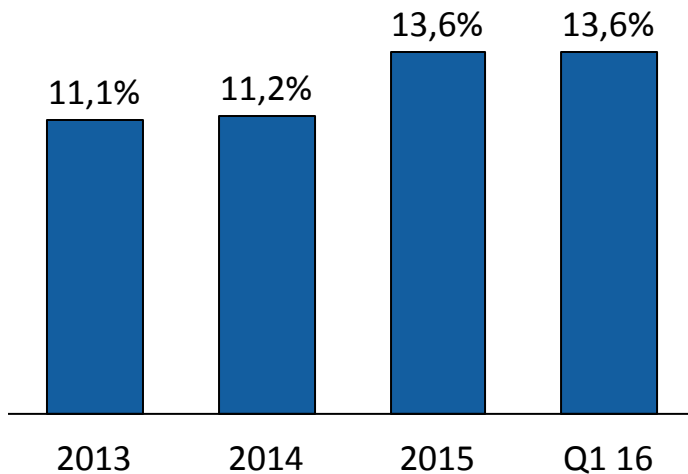
Kommentar

- Økte kapitalkrav knyttet til standardmetoden
- Lite endring i kapital fra driften for øvrig

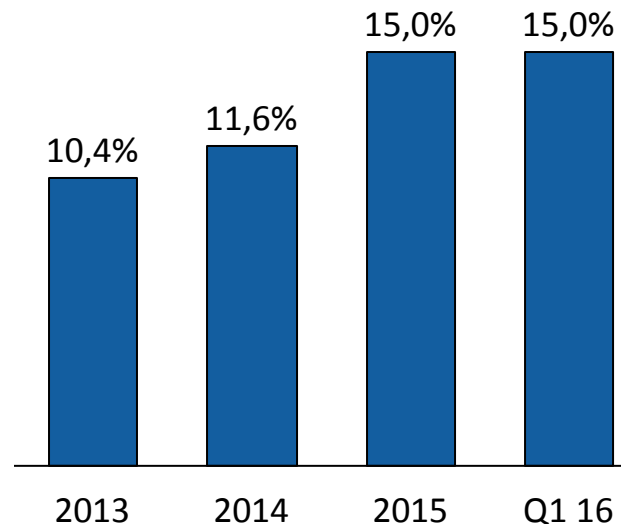

Sterk soliditet

Utvikling ren kjernekapitaldekning

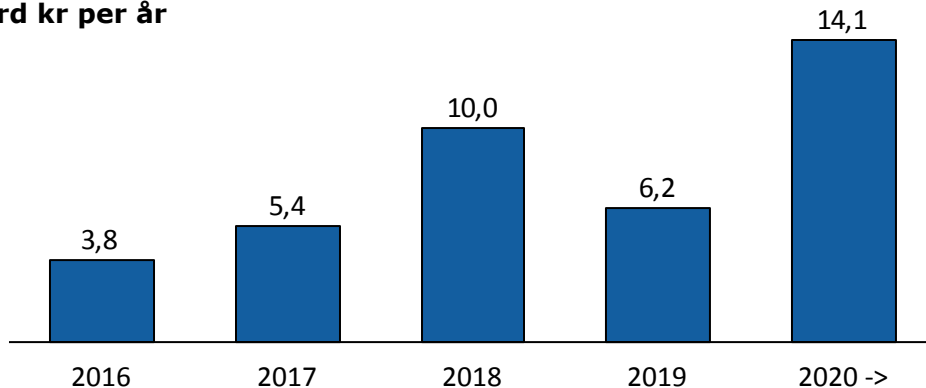
Utvikling ren kjernekapitaldekning uten overgangsregler (Basel III)

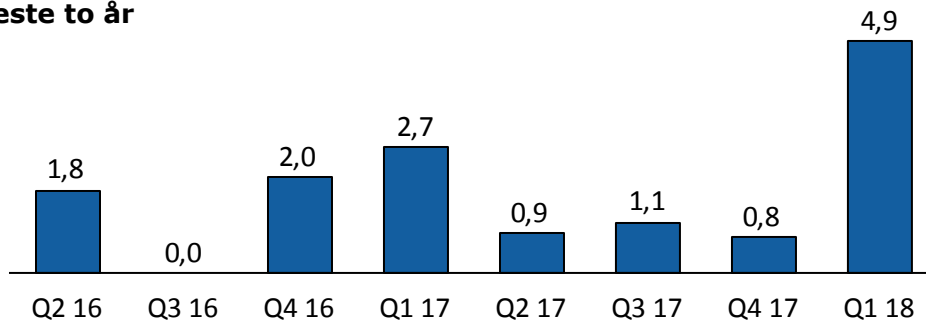
God tilgang på kapitalmarkedsfinansiering

Forfallsstruktur per 31. mars 2016

Mrd kr per år

Mrd kr per kvartal
neste to år

Kommentarer

- Boligkreditt bankens viktigste finansieringskilde, lån på samlet 33,7 mrd. kroner solgt per 31. mars 2015
- Samlede forfall neste 2 år 14,2 mrd. kroner:
  - 3,8 mrd i 2016
  - 5,5 mrd i 2017
  - 4,9 mrd i Q1 18

SpareBank 1 SMN

7467 TRONDHEIM

Konsernsjef

Finn Haugan

Tel +47 900 41 002

E-mail finn.haugan@smn.no

Sentralbord

Tel +47 07300

Finansdirektør

Kjell Fordal

Tel +47 905 41 672

E-mail kjell.fordal@smn.no

Internett adresser:

SMN hjemmeside og nettbank:

www.smn.no

HuginOnline:

www.huginonline.no

Egenkapitalbevis generelt:

www.grunnfondsbevis.no

Finanskalenderen 2016

Q1 2016 29. april 2016

Q2 2016 11. august 2016

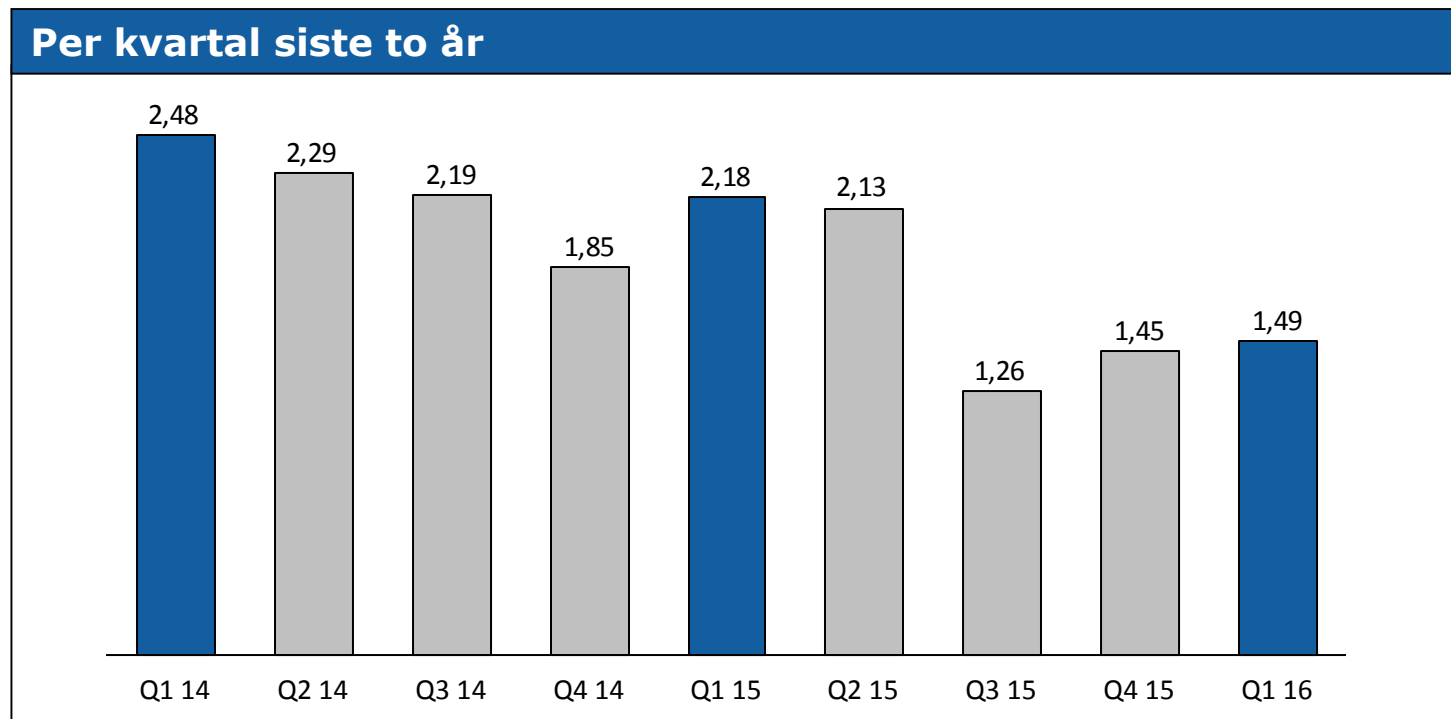
Q3 2016 28. oktober 2016

Vedlegg

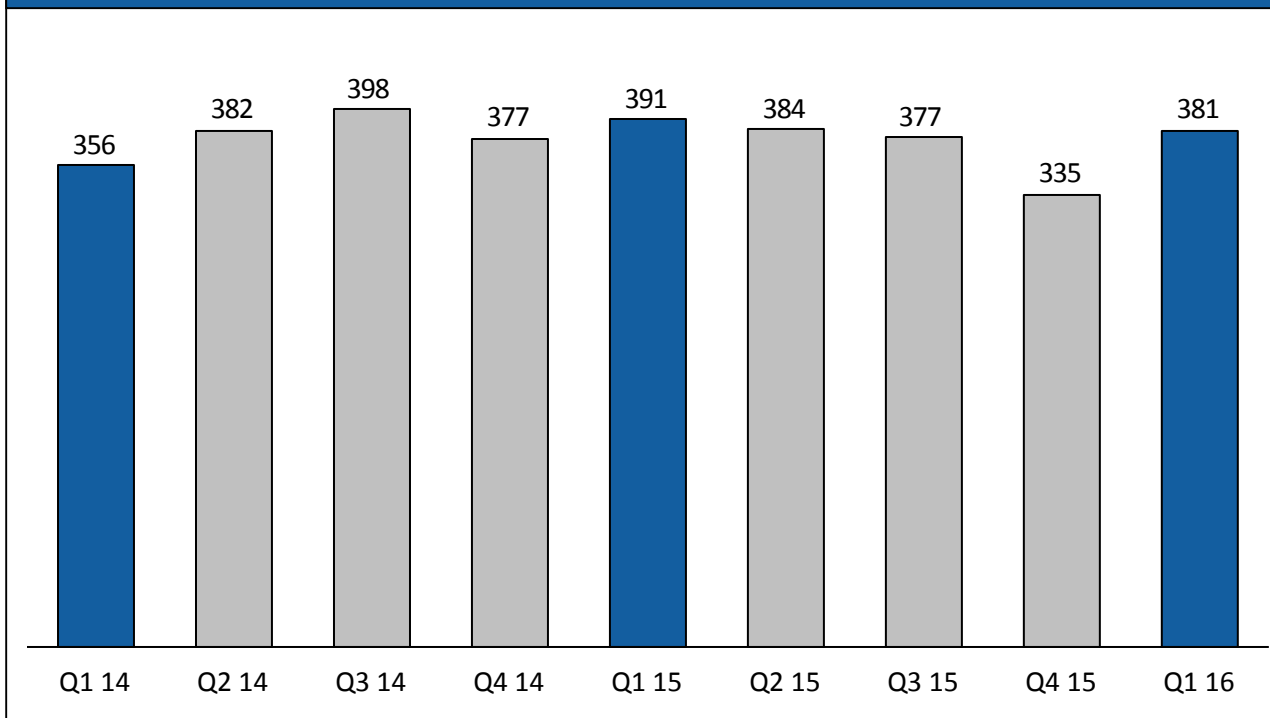

Resultat per egenkapitalbevis

Resultatutvikling i kjernevirksomheten

Per kvartal siste 2 år, før tap på utlån

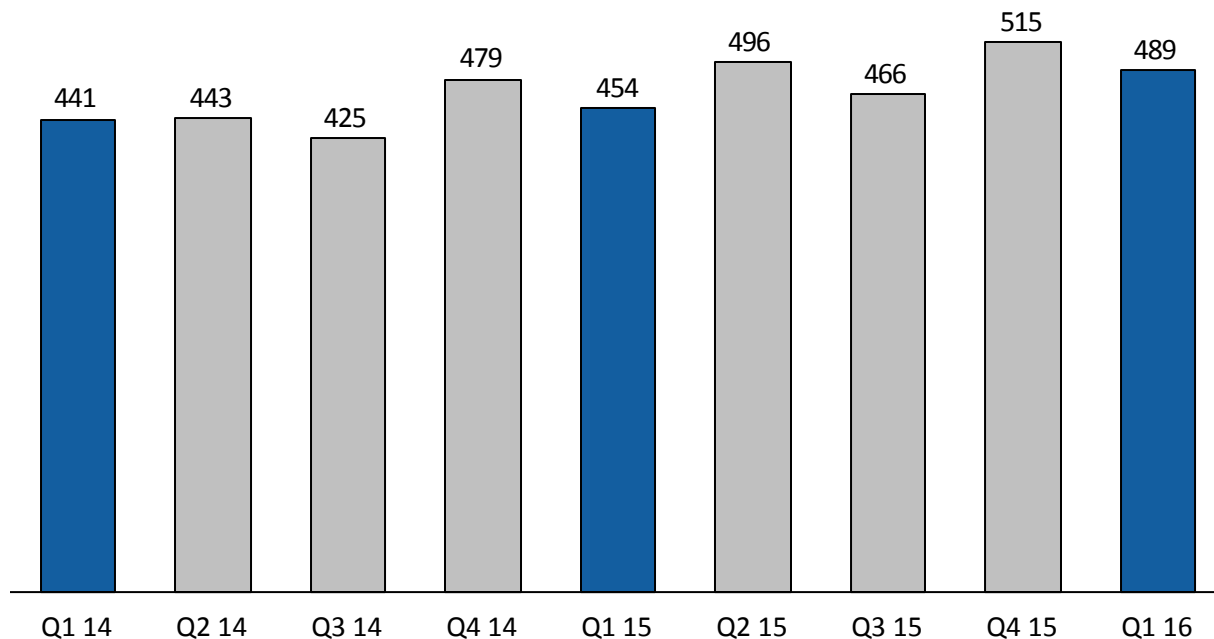

Kommentar

- God inntektsutvikling, både rentenetto og provisjonsinntekter
- Kostnadsutvikling i tråd med plan

Kostnadene opp fra 2. kvartal 2015 etter SpareBank 1 Markets inn som datterselskap

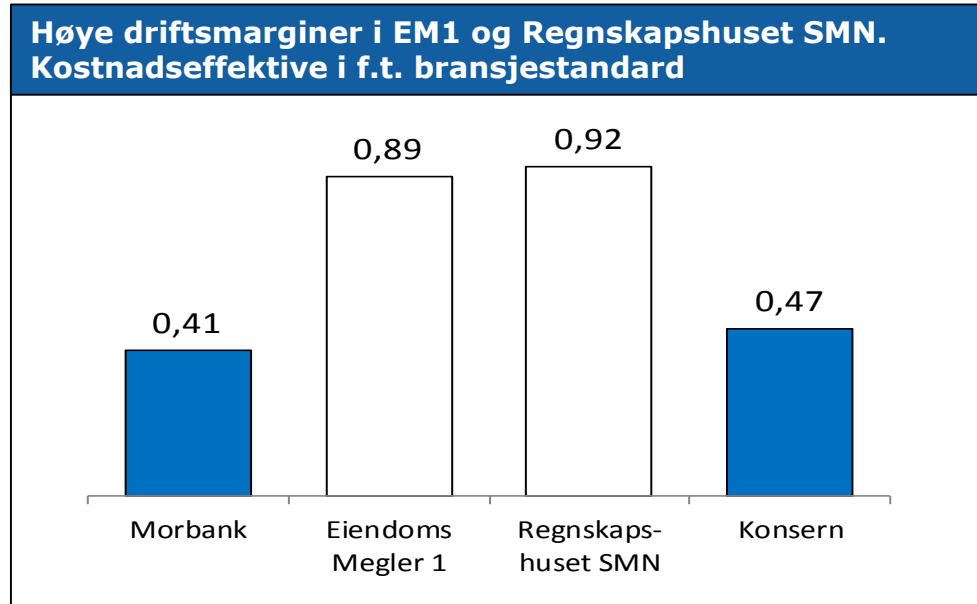
Totalt kostnader per kvartal siste 2 år

Kommentar

- Stabile kostnader kvartalsvis
- Q4 15 preget av periodefremmede kostnader
- God kostnadskontroll

SpareBank 1 SMN skal fremstå som kostnadseffektiv også som konsern

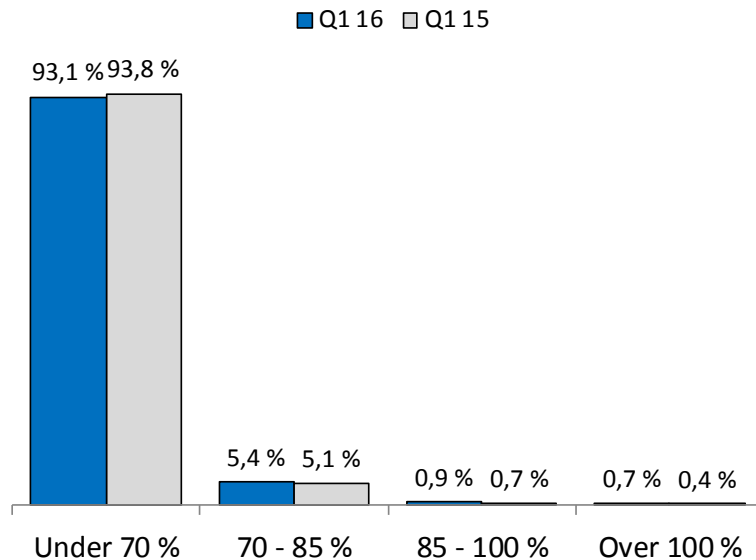

Lønnsomme og lite kapitalkrevende døtre:

- 1 Både EM1 og Regnskapshuset SMN er selskaper med god lønnsomhet – og er virksomheter som krever lite egenkapital sammenlignet med konsernets øvrige virksomheter
- 2 I sine respektive bransjer fremstår de som svært kostnadseffektive
- 3 Men utfordrer kostnads / inntektsforholdet i konsernet

Belåningsgrad boliglån

Belåningsgrad saldfordelt siste to år

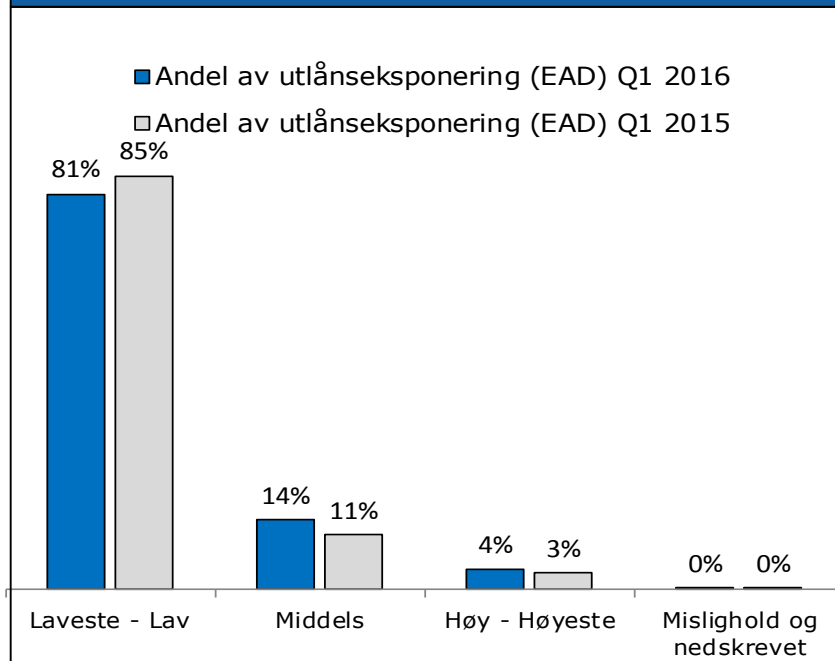

Belåningsgrad boliglån

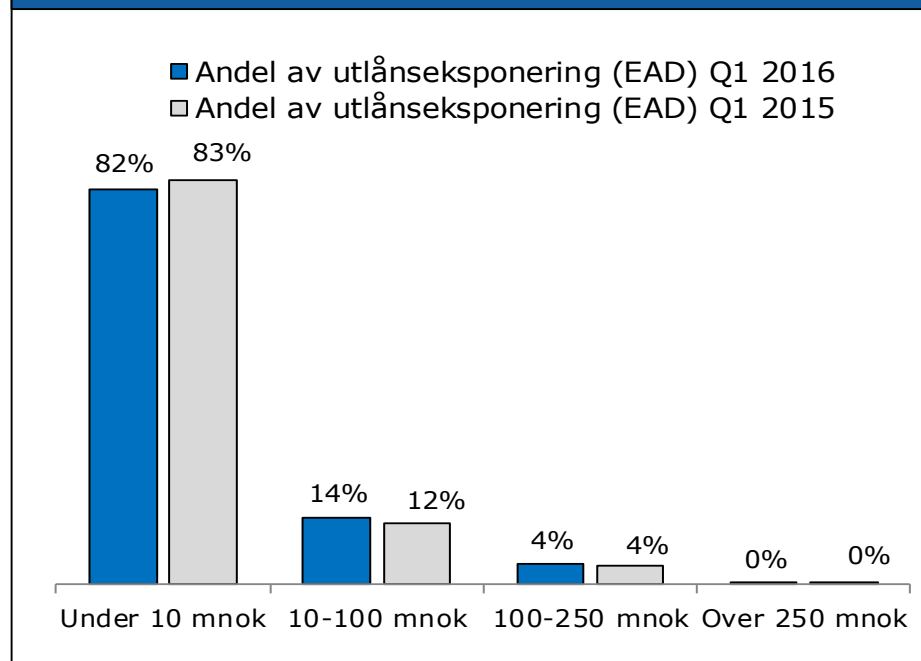
- 98,5% av bruttoeksponeringen ligger innenfor 85 % av vurderte sikkerhetsverdier
- Bruttoeksponering over 85 % 1,5 %

Stabilt risikobilde

SpareBank 1 SMNs lån fordelt på risikoklasse og andel EAD

SpareBank 1 SMNs lån fordelt på engasjementsstørrelse og andel EAD (Exposure At Default)

Bedret soliditet

Kapitaldekning		
<i>NOK mill.</i>	31.3.16	31.3.15
Ren kjernekapital	12.440	11.008
Fondsobligasjon	1.797	1.705
Kjernekapital	14.237	12.713
Tilleggskapital	2.279	2.435
Sum ansvarlig kapital	16.516	15.147
Kapitalkrav kreditrisiko IRB	4.135	4.194
Gjeldsrisiko, egenkapitalrisiko	39	202
Operasjonell risiko	479	452
Engasjementer beregnet etter standardmetoden	1.893	2.025
CVA	91	97
Overgangsordning Basel II	666	163
Minimumskrav ansvarlig kapital	7.303	7.134
Beregningsgrunnlag	91.286	89.171
Ren kjernekapitaldekning	13,6 %	12,3 %
Kjernekapitaldekning	15,6 %	14,3 %
Kapitaldekning	18,1 %	17,0 %

Nøkkeltall

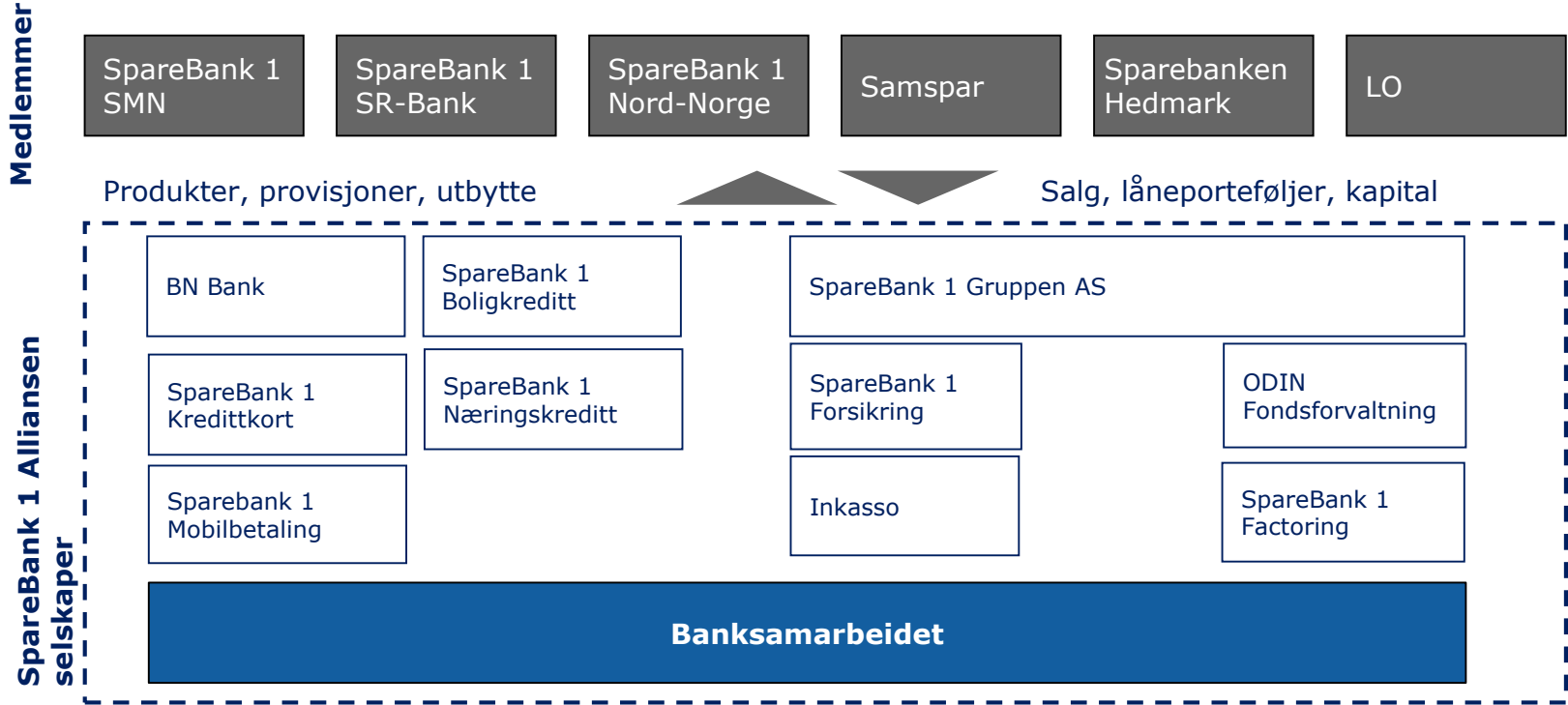
Siste 3 år

	31.3.16	31.3.15	31.3.14
Rentemargin	1,41	1,50	1,45
Provisjonsinntekter og avk. fin. inv.	1,72	1,84	2,27
Driftskostnader	1,47	1,45	1,56
Resultat	1,66	1,88	2,16
Kjernekapitalandel eks hybridkapital	13,6 %	12,3 %	11,1 %
Kjernekapitalandel	15,6 %	14,3 %	12,9 %
Kapitaldekning	18,1 %	17,0 %	14,8 %
Utlånsvekst (inkl. Boligkreditt)	5,4 %	10,0 %	4,4 %
Innskuddsvekst	5,4 %	10,9 %	5,4 %
Innskuddsdekning	67 %	66 %	69 %
PM-andel utlån	64 %	61 %	62 %
Kostnader / inntekter	47 %	44 %	42 %
Egenkapitalavkastning	8,9 %	14,1 %	17,7 %
Tap i % av utlån	0,53 %	0,07 %	0,06 %

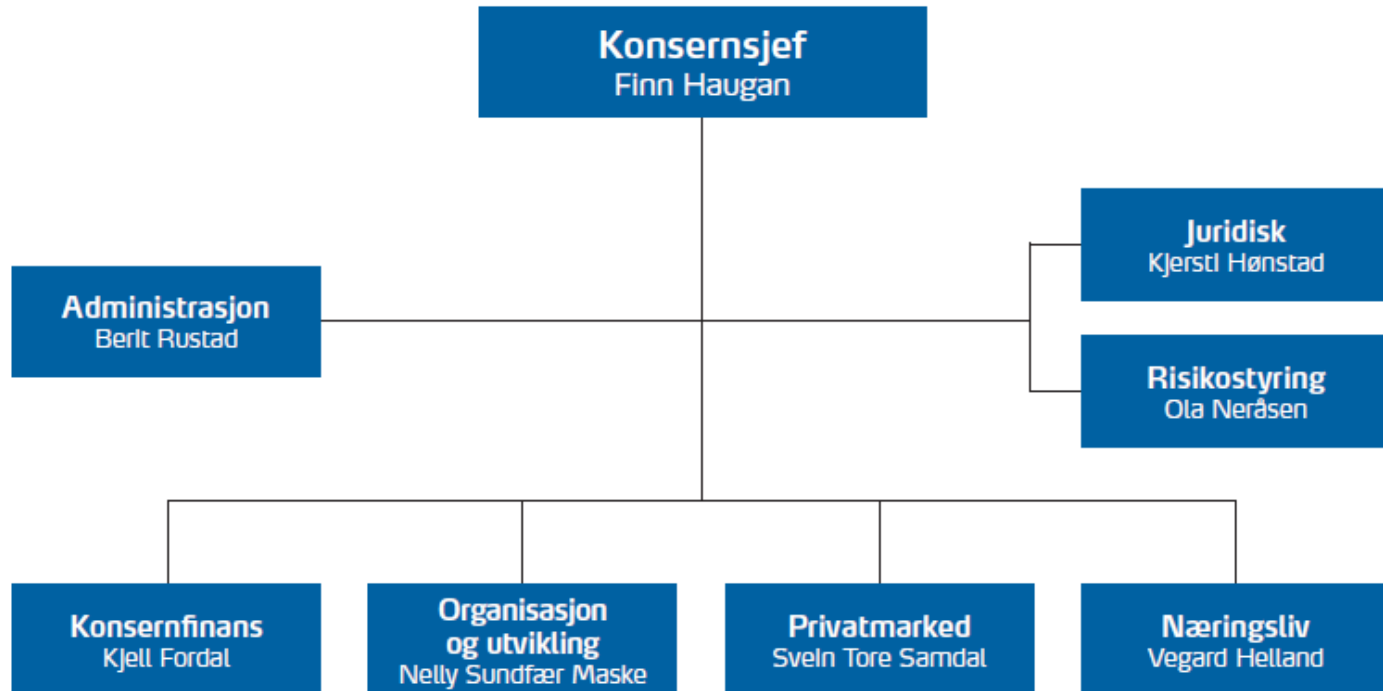
Nøkkeltall egenkapitalbevis (konserntall)

Siste 5 år (korrigeret for gjennomførte emisjoner)						
	Q1 16	Q1 15	2015	2014	2013	2012
Egenkapitalbevisbrøk	64,0 %	64,6 %	64,0 %	64,6 %	64,6 %	64,6 %
Antall EKB (mill)	129,83	129,83	129,83	129,83	129,83	129,83
Børskurs	52,75	59,50	50,50	58,50	55,00	34,80
Børsverdi (mill kr)	6.849	7.725	6.556	7.595	7.141	4.518
Bokført EK per EKB	67,37	61,95	67,65	62,04	55,69	50,09
Resultat per EKB, majoritet	1,49	2,18	7,02	8,82	6,92	5,21
Utbytte per EKB	-	-	2,25	2,25	1,75	1,50
Pris/Inntjening	8,83	6,81	7,19	6,63	7,95	6,68
Pris/Bokført egenkapital	0,78	0,96	0,75	0,94	0,99	0,69

SpareBank 1 Alliansen

Organisering SpareBank 1 SMN

Overordnet organisering

